

Framtidas frivillighet i Søndre Land

Frivilligmelding for Søndre Land

Vedtatt av kommunestyret 15.11.21

Forord

Vi som har deltatt i arbeidet med å utarbeide meldingen har ulike roller og funksjoner i Søndre Land-samfunnet. Arbeidsgruppa ble satt sammen etter en åpent møte med frivilligheten høsten 2019, og består av aktører fra de ulike frivillige områdene og kommunalområdene. Vi rekker en stor takk først og fremst til de frivillige representantene i arbeidsgruppa, som har deltatt på jevnlig møter, og bidratt konstruktivt i prosessen i sin fritid.

Vi håper meldingen vil skape engasjement slik at samfunnsoppgavene frivilligheten omfatter utvikler seg videre til glede for innbyggere og gjester i Søndre Land. I et forsøk på å skape et dokument som mange leser har vi valgt å skrive kortest mulig. Dette viste seg å bli vanskeligere enn vi trodde, da vi også ønsket å ta inn i meldinga mange av de gode innspillene som kom i prosessen. Meldingen har ikke til hensikt å være en utfyllende rapport om frivilligheten, men den belyser aktuelle temaer hvor frivilligheten er en tydelig aktør, og hvor det er et potensiale for mer samarbeid og utvikling. Gjennom en medvirkningsprosess med oppstartssamling, sammensatt arbeidsgruppe, spørreskjema og innspillsrunde kan frivilligmeldinga danne et bedre grunnlag for videre samarbeid for frivilligheten i Søndre Land.

Arbeidsgruppa for frivilligmeldingen:

Marit Hultmann – Frivilligsentralen

Lars Bjørnsveen- Idrettsrådet, SLIL ski

Erik Haug – Sang og musikk, Hov musikkorps

Jomar Rønning Volle- Grendelag, Hele vestsida

Magnus Nygård – Dokkadeltaet Våtmarkssenter

Ingeborg E. Andresen – kommunalområde mestring og velferd

Arne O. Walbye – kommunalområde skole, SLUS

Roger Vestrum (sekretær) –kommunalområde lokalsamfunn, avd for kultur, idrett og fritid, (samt mestring og velferd – avd for fysio, ergo, friskliv).

Innholdsfortegnelse

Forord	2
Arbeidsgruppa for frivilligmeldingen:.....	2
1.0 Innledning	4
1.1 Hva frivillighet er	4
2.0 Spørreundersøkelse blant innbyggerne om frivillighet	4
3.0 Frivillighetens potensielle rolle til å gjøre Søndre Land til en levende bo-kommune i fremtiden – innspill fra befolkningen	6
3.1 Frivillighet, inkludering og utenforskap.....	6
3.2 Frivillighet og kommunale tjenester	6
Skolen	7
Mestring og velferd	7
Teknisk drift og areal:	8
3.3 Frivilligsentralens rolle mot øvrige frivillige lag og foreninger	8
3.4 Koordinerende ressurser for frivilligheten	9
3.5 Små foreninger, mange verv og store anlegg.....	9
3.6 Felles digital portal	10
4.0 Økonomiske støtteordninger for frivillige	11
5.0 Avslutning	12

1.0 Innledning

Søndre Land kommune har her utarbeidet ei frivilligmelding. Dette gjør at vi har reflektert over hva frivillighet er, og hvorfor kommunen trenger en slik melding. Frivilligheten må springe ut av enkeltindividet og innbyggernes ønske om å påvirke og delta i samfunnet¹. På den annen side vil det være naturlige og viktige kontaktpunkter mellom frivilligheten, offentlig sektor men også privat sektor. Aktiviteter knyttet til natur, kultur, helse, velferd, barn, humanistisk og religiøs frivillighet er gode eksempler på at det private, offentlig sektor og innbyggerne må samarbeide slik at aktivitetene utfyller og beriker hverandre. Det kan også være at tiltak reguleres av lover og forskrifter. Økonomisk og praktisk støtte kan også gå begge veier når samspillet mellom partene fungerer. Denne meldingen er altså ikke et forsøk på å frarøve frivilligheten selvråderetten, eller pålegge en bestemt retning videre.

1.1 Hva frivillighet er²

For det første vil vi understreke at det går en klar grense mellom det offentlige sitt ansvar for å utføre lovpålagte oppgaver og hvordan det frivillige kan supplere og berike lokalsamfunnet. Det er også viktig å skille mellom såkalte kjernefrivillige og korttidsfrivillige/adhoc-frivillige. Mindre lojalitet til enkeltorganisasjoner og mindre vilje til å ha ta en aktiv rolle som medlem endrer frivilligheten. Kjernefrivilligheten ligger stabilt, men trenden de siste tjue årene er at korttidsfrivilligheten øker.

2.0 Spørreundersøkelse blant innbyggerne om frivillighet

Frivillighet gjøres både for og av befolkningen. I arbeidet med Frivilligmeldingen var det derfor viktig å åpne opp for en bred undersøkelse av ulike perspektiver på frivillighet, kjennskap til frivillighet m.m. Dette er viktig informasjon for at tiltak som foreslås skal være så treffsikre som mulig.

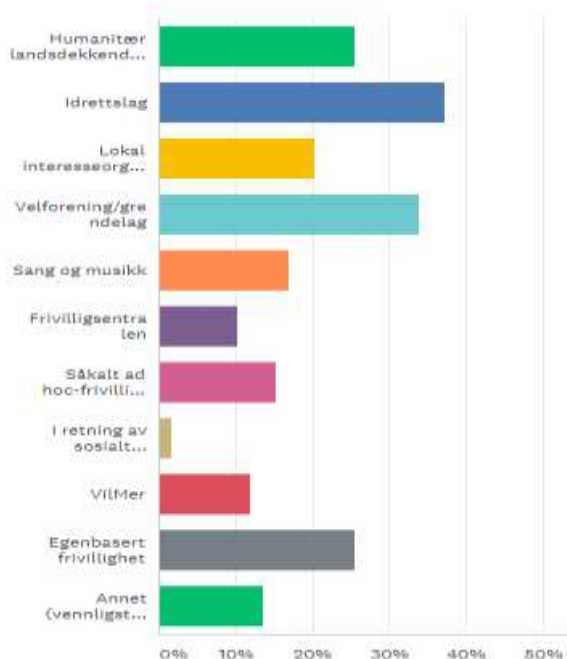
Undersøkelsen ble publisert 1. juni 2020 og lå ute til 7. september. 97 personer gjennomførte undersøkelsen. Blant disse var 67 % engasjert i frivillighet i dag. Videre følger en kort oppsummering av svarene som ble gitt. Det er viktig å gjøre oppmerksom på at det var mulig å hoppe over spørsmål en ikke mente var aktuelle å svare på. Totalt antall svar (n) oppgis for hvert enkeltspørsmål.

Blant de 67 % som svarer at de er engasjert i frivillighet i dag finner en flest i velforening/grendelag og idrettslag (se fordeling i tabell 1). Et viktig siktemål med undersøkelsen var å fange opp bredden i frivilligheten. Utover de forhåndsdefinerte kategoriene var det derfor også mulig å spesifisere annen aktivitet. Under denne kategorien finner en FAU på skolen, kunstforeningen, menighetsarbeid, DNT, rydding av turstier og arrangør av temadager/arrangementer. Undersøkelsen viser dermed et stort mangfold av aktiviteter i kommunen.

Et neste spørsmål var «Hvis du skulle engasjere deg mer som frivillig, på hvilken måte skulle du engasjere deg mer?». Her er det særlig såkalt ad-hoc og

Tabell 1

Besvart: 59 Hoppet over: 38

¹ Andfossen NB. (2020) Co-production between long-term care units and voluntary organisations in Norwegian municipalities: a theoretical discussion and empirical analysis. Primary Health Care Research & Development 21(e33): 1–8. doi: 10.1017/S1463423620000341

² Basert på Frivillighetsmeldingen (Meld.St. 10 2018-19)

egenbasert frivillighet som scorer høyt. Dette er interessant å se opp mot innledningen av rapporten hvor ulike former for frivillighet blir presentert.

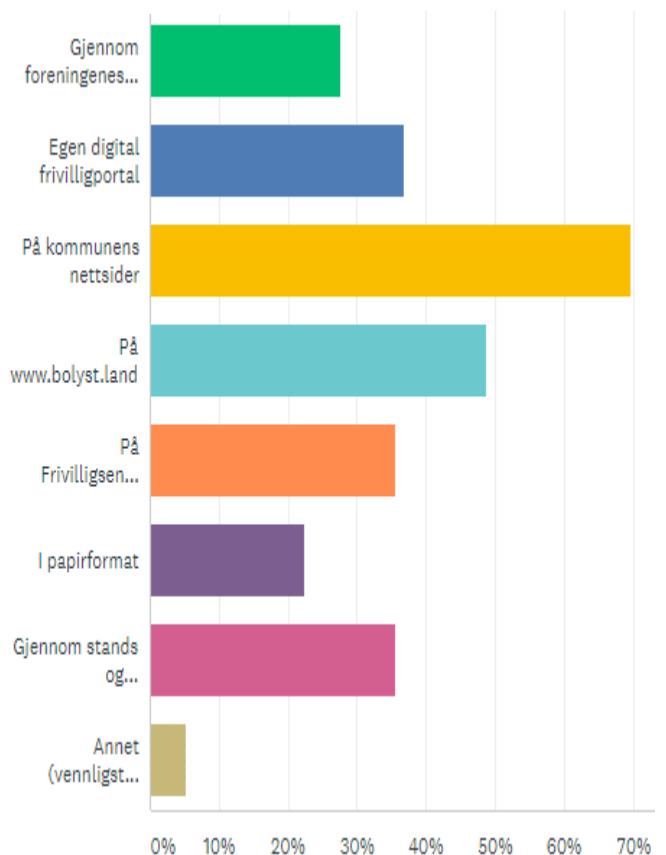
Et sentralt tema i undersøkelsen er hvor tilgjengeligheten for informasjon om mulighet for bidrag/deltakelse i frivillige aktiviteter.

17 personer har svart på hvordan de skaffer seg oversikt. Aktuelle informasjonskanaler har vært sosiale medier og kommunens nettsider, men også personlig kontakt med ansatte i kommunen, på frivilligsentralen og via bekjente.

Av de 84 personene som svarer på spørsmålet om det frivillige tilbudet i kommunen er oversiktlig svarer 74 % nei. Svarene på spørsmålet om hvordan informasjon bør spres gir viktige innspill om framtidig kommunikasjon om frivilligheten. Som en ser av tabell 2, (76 personer svarte og det var mulig med flere svar) er det ønskelig med forskjellige kommunikasjonsformer og kanaler, men kommunens nettside, bolyst sine sider og en eventuell egen digital frivilligportal scorer høyest. Under annet trekkes Menighetsbladet også fram som en publiseringskanal. Her bemerkes det også at sosiale medier vil være best egnet for å nå yngre personer.

I undersøkelsen ble det også åpnet opp for å komme med forslag til konkrete tiltak/aktiviteter. Eksempler (ikke uttømmende liste) på forslag er ulike temakurs, ideer til utvikling av parker og grøntanlegg og en egen frivillighetslørdag for profilering av frivillige lag og foreninger.

Tabell 2

3.0 Frivillighetens potensielle rolle til å gjøre Søndre Land til en levende bo-kommune i fremtiden – innspill fra befolkningen.

Våren 2020 la arbeidsgruppa ut ulike temaer som vi ønsket innspill på. Nedenfor har vi laget et sammendrag av disse for å ha et bedre grunnlag å jobbe videre fra.

3.1 Frivillighet, inkludering og utenforskap

Deltakelse i frivillighet og fritidsaktiviteter kan være en viktig kilde til fellesskap, tilhørighet og mestring. Samtidig vet vi at frivilligheten også har tydelige klasseskiller. Søndre Land kommune har med prosjektet «folkehelse 2025» de siste årene satt fokus på utenforskap. Her kan frivilligheten spille en viktig rolle med å øke sin bevissthet rundt inkludering.

En del av frivilligheten som kan falle litt gjennom er den egenbaserte frivilligheten. Et frivillighetsarbeid som foregår utenfor de etablerte lag og foreningene. I tabell 1 på side 4 fremkommer det av den egenbaserte frivilligheten er ganske høy. Denne formen for frivillighet.

Frivilligheten i Søndre Land skal forsøke å utvikle samarbeidet på tvers av lag og foreninger, og tilbudene skal forsøke å sikre inkluderende deltagelse.

- Ungdomsrådet ønsker flere åpne uorganiserte og semiorganiserte tilbud i tillegg til den ordinære idretten. Tilbud med lav terskel for deltagelse, lite kostbart og som krever lite ferdigheter.
- Velforeningene knytter bygda sammen og sikrer gode lokale møteplasser nær der folk bor.
- Frivilligsentralen er en av få møteplasser som imøtekommer og organiserer ad hoc-frivilligheten, men som også inviterer til økt fellesskap mellom lag og foreninger.
- Frivilligheten er en fin mulighet for nye innbyggere, pensjonister og uføre til å få bedre tilhørighet og bygge nettverk.

3.2 Frivillighet og kommunale tjenester

Frivilligheten har, med sitt brede spekter, mange grenseflater mot ulike kommunale tjenester. Kulturaktiviteter, sang- og musikk, lokale hjelpeorganisasjoner, interesseforeninger, friluftsgang og organisasjoner m.m. Disse ulike lag og foreningene har alle et ønske om å bidra inn i fellesskapet med å lage gode lokalsamfunn. Kommunen har på sin side oppgaver som ofte grenser opp mot det frivillige tilbudet. Søndre Land står overfor store utfordringer innen helse-, pleie- og omsorgsfeltet, og kan ha stor nytte av å samarbeide med det frivillige. Det er derfor av stor betydning at de ulike kommunale tjenestene og den nærliggende frivillighet har god kjennskap til hverandres utfordringer og muligheter.

I innspillsrunden spurte vi lag og foreninger om «*på hvilken måte kan din forening på best mulig måte samarbeide med kommunen?*». Her var det flere interessante tilbakemeldinger:

Frivilligsentralene står i en egen posisjon i frivilliglandskapet. De er en frivillig organisasjon med en lønnet daglig leder over stat- og kommunebudsjetter. Frivilligsentralen er en mangfoldig møteplass bygget på frivillighetens premisser og lokale ønsker, ivaretatt av ansatte i samhandling med frivillige, lag og foreninger, næring og kommune. Søndre Land frivilligsentral har en egen samarbeidsavtale med kommunen.

Søndre Land husflidslag har i pandemien bidratt med å sy smittefrakker til kommunen. De har også et ønske om å bidra mer med ulike former for husflidsarbeid på Hovlitunet.

De har også et prosjekt rettet mot ungdom og ungdomsklubben som heter «ung husflid»

Idrettsrådet er idrettens samlende organ i kommunen, og er idrettens kontaktflate mot kommunen for å fremme idretten i Søndre Land. Her er det utarbeidet en egen samarbeidsavtale. Idretten har et utstrakt samarbeid med kommunen når det gjelder bruk og utvikling av idrettsanlegg.

De ulike kommunale avdelingene ble også spurt på hvilken måte de kunne samarbeide med frivilligheten. Her var erfaringene og tilbakemeldingene mange, og vi har nedenfor sortert ned noen av hovedmomentene:

Skolen

Skolen samarbeider med frivilligheten på ganske mange områder, noe de har gjort over mange år. Men samarbeidet bærer ofte preg av tilfeldighet og lite systematikk. Skolen vil ha nytte av å ha et samarbeidsmøte med lag og foreninger på våren, samtidig som neste skoleår planlegges. Skolen har også utfordringer med å frigjøre ressurser, og til å frakte elever.

Samtidig ønsker de et større samarbeid med frivilligheten på de nye tverrfaglige temaene «Folkehelse og livsmestring», «Demokrati og medborgerskap» og «Bærekraftig utvikling».

De ønsker også å knytte mer samarbeid opp mot frivilligheten og ulike fag (Fallselva, lomsdalsvassdraget, Dokkadeltaet).

Mestring og velferd

Frivillighet i helse- og omsorgstjenestene har lange tradisjoner. Med nye utfordringer, en stadig økende andel eldre, så vil denne aldersgruppa utgjøre både en ressurs på frivilligfeltet, men også et økende hjelpe- og støttebehov fra frivilligheten. Dette er konkretisert nærmere i «Nasjonal strategi for frivillighet på helse og omsorgsfeltet (2015-2020)»³

Innspillene fra mestring og velferd kom før Hovlitunet åpent, så avdelingssvarene kan bære preg av gammel organisering.

Av frivillig engasjement i **demensomsorgen** er det i stor grad Røde Kors og Frivilligsentralen som blir benyttet. Bruk av VilMer sine tjenester har også økt den siste tiden.

Dag- og aktivitetstilbudene ved Hovli har en rekke konkrete innspill på hvordan de kan få til et økt samarbeid med frivilligheten:

- At det utarbeides et årshjul eller handlingsplan for frivilligheten for bedre oversikt.
- Nye Hovlitunet i samarbeid med frivilligheten kan jobbe med generasjonstreff
 - o Mer samarbeid med idretten (treninger på/ved Hovlitunet)
 - o Mer bruk av møterom på Hovlitunet for lag og foreninger. Skape mer liv på huset. Åpner dører.
- Mer kunnskapsdeling fra frivilligheten til dagtilbudet. Alt fra historier til håndarbeid/forming.
- De er et ønske om å starte en venneforening for Hovlitunet.
- Ønsker mer bruk av VilMer.

3

https://www.regjeringen.no/contentassets/4458634b21274b349a602c9a00ff116f/nasjonal_strategi_frivillighet.pdf

Avdeling for fysio, ergo og friskliv, jobber mer og mer forebyggende, og vil med det grense mer opp mot livet utenfor helsetjenesten. Frisklivssentralen har siden oppstart i 2006 jobbet aktivt med å sluse sine deltakere over til frivillige aktiviteter. De ønsker seg også fellesmøter og oversikt med en årsplan eller handlingsplan for frivilligheten for økt kjennskap og bedre samarbeid.

De har også flere konkrete innspill på samarbeid:

- Bedre koordinering av de frivillige initiativene på Hovlitunet.
- Knytte turvenner/besøktjenesten opp til hverdagsrehabilitering.
- Sluse ut pasienter til gruppetreninger i regi av lag og foreninger.
- Informere om frivilligheten på knertetreffene.
- Ha en informativ digital portal hvor kommuneansatte lett kan finne potensielle samarbeidspartnere.
- Ønsker et allidrettslag som barnas inngangsport for idretten.

Teknisk drift og areal:

- Ønsker en helhetlig gjennomgang og rettfærdig linje på kommunal bistand på de ulike offentlige friområder og badeplasser som eies og/eller drives av frivillige lag og foreninger.
- Alle støtteordninger for frivilligheten bør samordnes og veiledes fra samme sted i kommunen.
- Økt samarbeid mellom private og det frivillige gjennom støtteordninger som SMIL og kulturminnefond.
- Samarbeide med frivilligheten om økt sikring av kulturminner.
- Se på Sølves mulighetsrom ut mot det frivillige.

3.3 Frivilligsentralens rolle mot øvrige frivillige lag og foreninger

Frivilligsentralen har som formål å være en lokalt forankret møteplass, åpen for alle som har lyst til å delta innen frivillig virksomhet. Den skal være et kraftsenter, og et kontaktpunkt for innbyggere, lag/foreninger og det offentlige, og den skal bidra til å utvikle samspill mellom frivillig og offentlig innsats på de områder det er naturlig å samarbeide om. Frivilligsentralen har nylig flyttet inn i aktivitetshuset på klinikkområdet og utarbeidet en samarbeidsavtale med kommunen.

I innspillsrunden stilte vi spørsmål om «*på hvilken måte kan den organiserte frivilligheten og frivilligsentralen spille mer sammen?*»

Frivilligsentralen selv spilte tilbake at de kunne ønske seg et møte med lag og foreninger 1-2 ganger per år for å kunne utvikle samarbeidet.

Husflidslaget skriver de kan samarbeide mer med frivilligsentralen om aktivitetsdagene, og de ønsker også flere møter for samkjøring av aktiviteter og arrangementer.

Land Rotary mener det må til en bedre oversikt over hverandres aktiviteter og samkjøring av dette. De mener at kulturetaten (les avd. for kultur, idrett og fritid) har en viktig rolle i dette sammen med frivilligsentralen.

Ungdomsrådet spiller tilbake at det er behov for tettere dialog, og fora for samarbeid. Idrettslagene og frivilligsentralen kan spille bedre på hverandre, f.eks. med et samarbeid om kioskdirift på stadion.

3.4 Koordinerende ressurser for frivilligheten

Samarbeid mellom frivilligheten, kommunen og næringsliv blir i mange sammenhenger sett på som en vinn-vinn-situasjon. I spørreundersøkelsen vi gjennomførte svarte hele 74% «*nei*» på at det frivillige tilbudet er oversiktlig. Mange av innspillene ser på behovet for flere samlende møteplasser og oversikt over hva som finnes av tilbud, aktiviteter og arrangementer. I dag har vi koordinerende organer som kulturkontoret, frivilligsentralen, idrettsrådet og VilMer.

I innspillsrunden lurte arbeidsgruppa på om det «*er behov for en endring på dette for å fremme mer og bedre samarbeid? Er det behov for en frivilligkoordinator, flere møteplasser eller et samlende organ?*»

Flere møteplasser hvor man kan samles for å utvikle samarbeid har blitt spilt tilbake på flere av de foregående punktene, og kommer tydelig frem som et behov fra både frivilligheten og kommunen. Når det gjelder økt behov for koordinerende ressurser varierer innspillene noe:

Frivilligsentralen ønsker mer koordinerende ressurser til frivillighet ved å øke ressursene på avdeling for kultur, idrett og fritid.

Land Rotary mener en liten kommune som Søndre Land ikke trenger en egen frivilligkoordinator, men heller at avdeling for kultur, idrett og fritid og frivilligsentralen har dette ansvaret

Nordre Østbygda vel ser ikke et behov for økte ressurser til frivilligkoordinator eller et samlende organ.

3.5 Små foreninger, mange verv og store anlegg.

Mange frivillige melder tilbake om utfordrende valgprosesser blant frivillige lag og foreninger. Idretten stiller større krav til anlegg, noe som kan være utfordrende for mindre klubber med liten medlemsmasse. Det kan være utfordrende å få på plass alle verv i ei lita frivillig forening, og det kan være for liten økonomi til å bygge og drifte idrettsanlegg etter dagens standard.

Arbeidsgruppa ønsket innspill på «*hvordan man kan øke medlemsmassen, samt motivere flere til å ta på seg nødvendige verv*».

Husflidslaget melder tilbake flere tiltak for å øke oppslutningen:

- Markedsføre laget. Delta på «Tid for tømmer», museumsdager o.l. med utstillinger og demonstrasjon av ulike aktiviteter.
- Vise bredden slik at husflid ikke framstår som noe eksklusivt. Alle har noe å lære og bidra med.
- Tenke nytt for å få med yngre medlemmer.
- Skape et godt miljø hvor medlemmene kan hente energi og inspirasjon.
- Godt samarbeid innad i styret vil motivere til at flere tar på seg nødvendige verv.
- Mangel på rekruttering til styreverv kan skyldes at arbeidsoppgavene blir for store og krevende.

Et privat innspill er at folks engasjement er noe begrensende, og at det ofte blir mye frivillig arbeid på noen få. En utfordring med frivilligheten er at ambisjonsnivået er for høyt, og at det de siste årene har blitt krav om god kompetanse innen søknader, prosjektering og økonomi/regnskap.

Arbeidsgruppa spurte også om det «*kan være aktuelt å slå sammen lag og foreninger med felles interesser/aktivitet*»

Land Rotary mente her at det må være foreningens formål som må være retningsgivende for en eventuell sammenslåing av lag.

Nordre Østbygda vel ser ingen mulighet for å slå seg sammen med andre. Mister da nærheten til bygda de arbeider for å opprettholde. De synes det er krevende å få personer inn i verv, men får det til med litt jobb.

3.6 Felles digital portal

Det er per i dag ingen felles digital portal for kommunens lag og foreninger. De aller fleste lag og foreninger har egne nettsider og/eller facebooksider som brukes i varierende grad til informasjon og kommunikasjon til medlemmer og interessenter.

Det finnes en oversikt over mange lag og foreninger på kommunens nettsider, men kan virke noe lite kjent og tilgjengelig. Bolyst.land har en oversiktsside hvor næringslivet i Søndre Land er fremstilt, med lenker til hjemmeside og kontaktinfo.

I svarene fra spørreskjemaet som vist i tabell 2 kommer det frem hvor de ca. 80 personene som ga svar ønsket at en slik oversikt skal finnes. Her var det kommunens nettside, bolyst sine sider og en eventuell egen digital frivilligportal scorer høyest. Det må også understrekes at det her kan være stor forskjell på behovene basert på alder. Selv om de eldre blir mer og mer digitale, så bruker de andre plattformer enn de unge. Det er fortsatt en del av innbyggerne som ikke bruker/kan bruke nettet som informasjonskanal.

4.0 Økonomiske støtteordninger for frivillige

Det er et godt folkehelseiltak å holde utstyrsbehov og medlemsavgifter lave, noe kommunen ønsker å legge til rette for gjennom målrettede og behovsprøvde støtteordninger.

Lag og foreninger har ulike inntektskilder. Som oftest er det delt mellom nasjonal støtte gjennom hovedorganisasjoner, medlemsinntekter som kontingenter og avgifter, samt ulike typer salgsinntekter. Foreningene søker også midler til ulike prosjekter og anlegg fra spillemidler, fond m.m.

Fra kommunen gis det ulike typer støtte til lag og foreninger og koordineringsaktører som jobber opp mot det frivillige. Disse støtteordningene er satt opp nedenfor.. Støtten kan variere fra år til år, og ikke alle ordninger er like lett å pris-sette, men gir et bilde på omfanget.

- 1) **Kulturmidler.** Kulturmidler har vært gitt til lag og foreninger i mange år. Potten viser seg å ha sunket en del over de siste 20 årene. Fra ca. 4-500 000 kr og ned til ca. 250 000 kr de siste årene. Retningslinjer for kulturmidler er i 2021 under revidering av kommunen, for å treffe behovet bedre.
- 2) **Skiløyper.** Kommunen kjører opp stamløypenettet på Øståsen, som er det prioriterte løypenettet i kommunen. I tillegg bevilges det støtte til andre foreninger som kjører løyper gjennom de årlige kulturmidlene. Summen til løypekjørende foreninger har økt noe de siste årene, og var i 2020 på 62 000 kr. Det gis også ca. kr 30 000 i støtte til innkjøp av scootere og løypemaskiner til løypekjøring.
- 3) **Medfinansiering av idretts- og aktivitetsanlegg.** Ved de fleste spillemiddelsøknader har lag og foreninger fått kommunal medfinansiering. Erfaringsvis ligger dette på inntil 1/3 av total anleggskostnad.
- 4) **Gratis leie av kommunale lokaler og aktivitetsarealer.** Kommunen har siden 2009 gitt alle lag og foreninger gratis leie av kommunens lokaler; møterom på rådhuset, festsalen, kinosalen, gymsaler og idrettshall.
- 5) **Tilskuddsportalen.** Siden 2018 har kommunen abonnert på «Tilskuddsportalen» som gjør at lag og foreninger i Søndre Land kan søke opp alle mulige tilskuddsordninger, og på den måten enklere kunne søke eksterne midler til prosjekter og tiltak. Dette er en årlig kostnad på ca. kr 70 000.
- 6) **VilMer.** I 2019 tegnet kommunen en avtale med VilMer som tilbyr digitale tjenester m.m. til Hovli i samarbeid med lokale lag og foreninger. Dette var en kostnad på kr 112 000 i 2019 og kr 130 000 i 2020
- 7) **Frivilligsentralen.** Frivilligsentralen ble startet opp i 2010, og har blitt hovedfinansiert gjennom statlige og kommunale tilskudd. Den kommunale andelen var i 2020 på ca. kr 290 000.

Arbeidsgruppa mener at det er viktig at kommunen treffer godt med de økonomiske ordningene, og arbeidsgruppa for frivilligmeldinga ønsket i innspillprosessen synspunkter på disse ulike ordningene.

Land Rotary mener det på generelt grunnlag det er viktig å støtte de frivillige fremfor de kommersielle.

Nordre Østbygda vel understreker at kulturmidler og tilskudd til løypekjøring er helt avgjørende for deres aktivitet. Utgifter til drift og vedlikehold av Presterud forsamlingslokale og løper stadig. Tilskuddsportalen er prøvd, men finner ikke noen egnede ordninger der.

Idrettsrådet har de siste årene erfart nedgangen i kulturmidlene, og ser at det for mange idrettslag ikke har særlig stor betydning. De ønsker en kulturmiddelordning som kan gi litt større beløp til litt færre søkere.

Ungdomsrådet mener at kulturmidlene bør prioriteres til barn og unge. De ønsker også at kommunen er en tydelig aktør i å bygge opp anlegg til gode for barn og unge.

Et **privat innspill** har et ønske om at kommunen bør vurdere å redusere/fjerne kommunale avgifter ved en del lagseide bygg.

5.0 Avslutning

Ei melding har som formål å kartlegge og redegjøre. Det er ikke alltid ei melding ender ut i spesifikke tiltak. Samtidig ser vi at arbeidsprosessen og innspill til denne frivilligmeldinga tydeliggjør at vi på enkelte punkter har rom for å forbedre oss, og utvikle frivilligheten i en bedre retning. Av den grunn er det nyttig å gjøre et forsøk på å gå fra ord til handling med en tilhørende handlingsplan.

Handlingsplanen for 2022 vil på en måte være fortsettelsen av meldinga, og vil ta videre de største utfordringene og utviklingspotensialene. Handlingsplanen vil dermed ikke være for detaljert, ei heller uttømmende, men legge til rette for videre samarbeid og videre fordeling og implementering av gode tiltak. Handlingsplanen er ikke en del av selve meldinga.